

De KalfOK-score

Jongveeopfok staat volop in de belangstelling. Niet verwonderlijk: een goede start is van groot belang voor de gezondheid en productiviteit in het verdere leven van een koe. Met KalfOK krijgen melkveehouders eenvoudig inzicht in hun jongveemanagement. De KalfOK-score vertelt waar het goed gaat én waar nog verbeterpunten zitten.

De KalfOK-score is een uniform scoresysteem dat melkveehouders elk kwartaal inzicht geeft in de kwaliteit van hun kalveropfok. Het systeem is ontwikkeld in samenwerking met melkveehouders, dierenartsen, diergezondheidsexperts en vertegenwoordigers van ZuivelNL. De KalfOK-score is opgebouwd uit 12 kengetallen die een goede indicatie geven van hoe het op een bedrijf gaat met de gezondheid van de kalveren en het jongvee. Dat maakt dat de score een goed uitgangspunt kan zijn voor het verbeteren van de jongveeopfok op een melkveebedrijf. OK staat dan ook voor OpfokKwaliteit.

De 12 kengetallen van KalfOK zijn ontwikkeld op basis van een onderzoek onder 200 melkveebedrijven (zie verderop). Om opgenomen te kunnen worden in de KalfOK-score diende een kengetal aan een aantal voorwaarden te voldoen:

- Het kengetal is voor alle melkveebedrijven beschikbaar op basis van routinematig verzamelde data;
- Het berekenen van de waarde van het kengetal mag de veehouder geen extra tijd en werk kosten;
- Het kengetal geeft een indicatie van de kalver- en jongveegezondheid op het melkveebedrijf en sluit aan bij de beleving van de veehouder;
- Het kengetal heeft een positief stimulerende werking, oftewel het geeft weer hoe goed de veehouder presteert, ook geeft het kengetal inzicht in mogelijke verbeterpunten.

De 12 ontwikkelde kengetallen geven inzicht in het geboorte- en opfokproces, de bedrijfsgezondheidsstatus en het antibioticagebruik bij de kalveren en het jongvee tot twee jaar leeftijd:

Geboorten en opfok

- Levende geboorten
- Succesvol gestarte vaarskalveren t/m 14 dagen
- Succesvol gestarte stierkalveren t/m 14 dagen
- Succesvolle kalveren vanaf 15 tot 56 dagen
- Succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dagen tot 2 jaar

Antibioticagebruik bij kalveren

- Antibioticagebruik bij luchtwegproblemen kalveren tot 56 dagen
- Antibioticagebruik bij diarreeproblemen kalveren tot 56 dagen
- Antibioticagebruik bij overige problemen kalveren tot 56 dagen
- Antibioticagebruik bij kalveren vanaf 56 dagen tot 1 jaar

Bedrijfsgezondheidsstatus

- BVD-vrij
- IBR-vrij
- Salmonella status niveau 1

De definities van deze kengetallen zijn terug te vinden in Bijlage 1 van dit document.

Een melkveebedrijf kan per kengetal een aantal punten behalen. Voor elk kengetal is een signaalwaarde vastgesteld waaraan een bedrijf minimaal moet voldoen om punten te krijgen. Daarnaast is voor de vier kengetallen die betrekking hebben op de succesvolle opfok van kalveren tot 56 dagen leeftijd een streefgebied vastgesteld (zie Bijlage 2). Zodra een bedrijf voor het betreffende kengetal in het streefgebied scoort, ontvangt het bedrijf voor dit kengetal het maximale aantal te behalen punten. Bijvoorbeeld wanneer op een bedrijf in een kwartaal tenminste 92% van de kalveren leeft bij de geboorte, voldoet het bedrijf aan de gestelde signaalwaarde en ontvangt het bedrijf 10 punten. Indien tenminste 95% van de kalveren leeft bij geboorte ontvangt het bedrijf voor dit kengetal de maximale aantal te behalen 15 punten. De som van de toegekende punten voor de afzonderlijke kengetallen vormt de KalfOK-kwartaalscore en kan variëren van 0 tot 100 punten. De gemiddelde kwartaalscore van de afgelopen vier kwartalen vormt de rollende jaarscore.

KalfOK is ontwikkeld met behulp van veehouders

Aan de ontwikkeling van KalfOK hebben 200 melkveehouders meegewerkt. Zij hebben hun routinematig verzamelde gegevens beschikbaar gesteld en hebben meegedacht met de ontwikkeling van het KalfOK-bedrijfsoverzicht. Op 100 van deze bedrijven is door middel van een bedrijfsbezoek door een onafhankelijke dierenarts gekeken of het beeld dat naar voren kwam uit de berekende KalfOK-score overeenkwam wat een dierenarts op het bedrijf zag. Op basis hiervan is de KalfOK-score gevalideerd en is de uiteindelijke scoresystematiek tot stand gekomen.

Wat krijg je in handen met KalfOK?

Met de KalfOK-score krijgen veehouders elk kwartaal een bedrijfsoverzicht in handen dat inzicht geeft in de kalveropfok op het eigen bedrijf. Daarnaast is een vergelijking met collega-veehouders mogelijk doordat er een benchmark aan elk kengetal is toegevoegd (zie Bijlage 2). De bewustwording omtrent het verloop van de kalveropfok wordt hiermee vergroot. Ook geeft het bedrijfsoverzicht een indicatie van sterke punten en eventuele knelpunten in de opfok; deze kunnen samen met de eigen dierenarts worden besproken. Veehouders krijgen op deze manier inzicht in waar concrete maatregelen zinvol zijn, wat hen zal stimuleren om de kalveropfok verder te verbeteren.

Op het bedrijfsoverzicht is de volgende informatie terug te vinden:

- KalfOK-score in de tijd: kwartaalscore en de rollende jaarscore;
- Sterke punten en aandachtspunten: overzicht van kengetallen die goed gaan en/of die aandacht behoeven;
- Gemiddelden per kengetal in de tijd, afgezet tegen de signaalwaarde en het streefgebied en weergegeven in figuren;
- Samenvatting van het afgelopen kwartaal inclusief het Nederlandse gemiddelde, het aantal te behalen punten per kengetal en het aantal behaalde punten per kengetal;

Daarnaast worden er in het KalfOK-bedrijfsoverzicht additionele gegevens gepresenteerd met betrekking tot:

- Het gebruik van coccidiose- en cryptosporidiosemiddelen in het afgelopen jaar op het eigen bedrijf en op alle melkveebedrijven;
- Aanvoeren in het afgelopen kwartaal op het eigen bedrijf en op alle melkveebedrijven;

Bijlage 1. Definities van de kengetallen die opgenomen zijn in KalfOK

Geboorten en opfok

- **Levende geboorten:** Het aantal geboren kalveren minus het aantal gestorven niet-geormerkte kalveren gedeeld door het aantal geboren kalveren in het betreffende kwartaal.
- **Succesvol gestarte kalveren t/m 14 dagen:** Succesvol gestart is hierbij berekend als de ratio van het aantal geormerkte kalveren (op 14 dgn leeftijd) minus het aantal gestorven geormerkte kalveren (<14 dgn) gedeeld door het aantal geormerkte kalveren in het betreffende kwartaal. Het resultaat wordt weergegeven als percentage en is apart berekend voor zowel vaars- als stierkalveren.
- **Succesvolle kalveren van 15 tot 56 dagen:** Succesvol is hierbij berekend als de ratio van het aantal aanwezige vaarskalveren (tussen 15 en 56 dagen) minus het aantal gestorven kalveren (tussen 15 en 56 dagen) gedeeld door het aantal aanwezige vaarskalveren in de betreffende leeftijdscategorie in het betreffende kwartaal. Bij de berekening van dit kengetal is gecorrigeerd voor het aantal dagen dat kalveren op het bedrijf aanwezig zijn. Zo tellen kalveren alleen mee in de periode dat ze op het bedrijf zijn. Een kalf dat is afgevoerd telt minder zwaar dan een kalf dat de hele periode aanwezig is geweest.
- De berekening van het kengetal “**succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dagen tot 2 jaar**” is vergelijkbaar met de definitie van de succesvolle vaarskalveren tussen 15-56 dagen.

Antibioticagebruik bij kalveren

- **Antibioticagebruik bij luchtwegproblemen kalveren <56 dgn:** Gebruik van doxycycline, florfenicol, oxytetracycline, tilmicosine en/of tulathromycine.
- **Antibioticagebruik bij diarreeproblemen kalveren <56 dgn:** Gebruik van amoxicilline/colistine, colistine, paromomycine, trimethoprim/sulfadiazine en/of trimethoprim/sulfadoxine.
- **Antibioticagebruik bij overige problemen kalveren <56 dgn:** Gebruik van overige geregistreerde werkzame stoffen in kalveren tot 8 weken.
- **Antibioticagebruik bij kalveren 56 dgn-1 jaar:** Gebruik van antibiotica bij kalveren vanaf 56 dagen tot 1 jaar.

Bedrijfsgezondheidsstatus

- Status voor BVD, IBR (gecertificeerd vrij of niet-vrij) en Salmonella (niveau 1 of geen niveau 1).

Overige kengetallen die ter informatie op het KalfOK-overzicht worden weergegeven voor het individuele bedrijf en voor alle melkveehouders

- Het gebruik van coccidiose- en cryptosporidiosemiddelen in het afgelopen jaar (ja/nee).
- Aanvoeren in het afgelopen kwartaal (ja/nee)

Bijlage 2. KalfOK bedrijfsoverzicht + toelichting

KalfOK-score

UBN
 Naam
 Adres
 PC en Woonplaats
 Periode 2018 kw2 - 2020 kw1
 Aantal kalveren <1 jr 22

1. KalfOK-score in de tijd

	2018				2019				2020	
	kw2	kw3	kw4	kw1	kw2	kw3	kw4	kw1		
kwartaalscore	92	92	92	77	87	72	77	78		25% hoogst scorend
rollende jaarscore	90	90	92	88	87	82	78	79		50% gemiddeld scorend
										25% laagst scorend
										NB niet berekend

2. Sterke en aandachtspunten:

Sterke punten op basis van afgelopen jaar

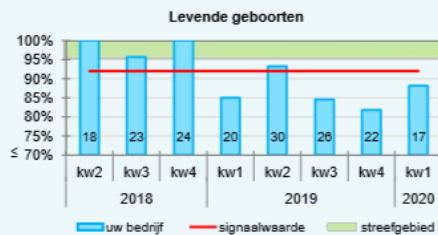
- Succesvolle kalveren vanaf 15 tot 56 dgn
- Succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dgn tot 2 jr
- Antibioticagebruik bij kalveren tot 56 dgn

Aandachtspunten op basis van afgelopen kwartaal

- Levende geboorten
- Antibioticagebruik bij kalveren vanaf 56 dgn tot 1 jr
- IBR-status

3. Gemiddelden per kengetal in de tijd

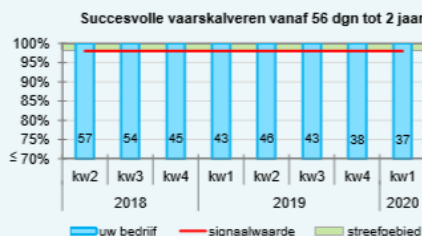
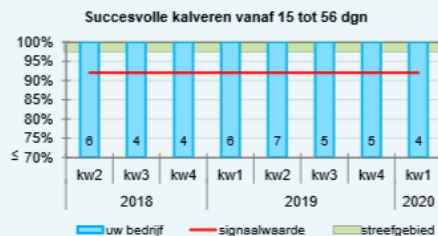
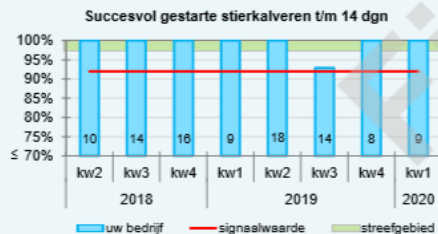
Geboorten en opfok

Het getal in de blauwe balken geeft het aantal geboorten of kalveren weer waarop het kengetal is berekend

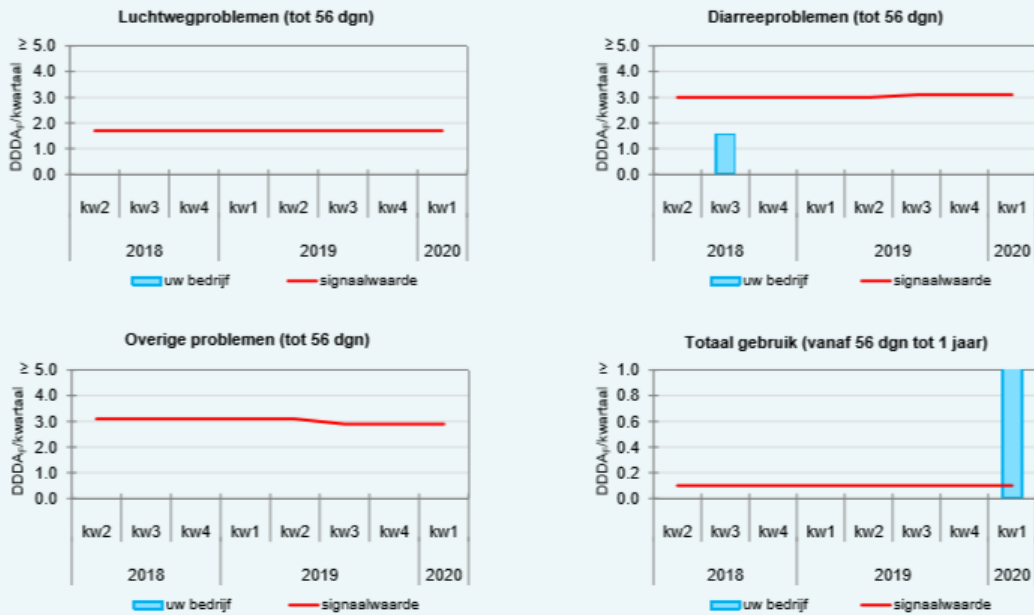
Een succesvolle ratio wordt weergegeven als percentage

Een waarde onder de signaalwaarde is niet OK

3. Gemiddelden per kengetal in de tijd

Antibioticagebruik bij kalveren

Een waarde boven de signaalwaarde is niet OK

4. Samenvatting van het afgelopen kwartaal

Kengetal	Uw bedrijf	Nederlands gemiddelde	Signaalwaarde	Streefgebied	Te behalen punten	Behaalde punten
Geboorten en opfok						
Levende geboorten (%)	88.2	92.6	92.0	≥ 95.0	15	0
Succesvol gestarte stierkalveren t/m 14 dgn (ratio weergegeven als %)	100.0	96.6	92.0	≥ 97.0	15	15
Succesvol gestarte vaarskalveren t/m 14 dgn (ratio weergegeven als %)	100.0	97.0	92.0	≥ 97.0	15	15
Succesvolle kalveren vanaf 15 tot 56 dgn (ratio weergegeven als %)	100.0	95.4	92.0	≥ 97.0	15	15
Succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dgn tot 2 jaar (ratio weergegeven als %)	100.0	99.5	98.0	≥ 98.0	10	10
Antibioticagebruik bij kalveren						
Antibioticagebruik bij luchtwegproblemen kalveren tot 56 dgn (DDDA _r /kwartaal)	0.00	1.31	1.70	≤ 1.70	5	5
Antibioticagebruik bij diarreeproblemen kalveren tot 56 dgn (DDDA _r /kwartaal)*	0.00	0.49	3.10	≤ 3.10	5	5
Antibioticagebruik bij overige problemen kalveren tot 56 dgn (DDDA _r /kwartaal)*	0.00	0.43	2.90	≤ 2.90	5	5
Antibioticagebruik bij kalveren vanaf 56 dgn tot 1 jaar (DDDA _r /kwartaal)	1.63	0.18	0.10	≤ 0.10	5	0
Bedrijfsgezondheidsstatus						
Gecertificeerd BVD-vrij (%) **	Ja	67.3	Ja	Ja	6	6
Gecertificeerd IBR-vrij (%) **	Nee	50.6	Ja	Ja	2	0
Salmonella Niveau 1 (%)	Ja	97.1	Ja	Ja	2	2
Extra informatie						
Gebruik van coccidiosemmiddelen in afgelopen jaar (%)	Ja	23.3				
Gebruik van cryptosporidiosemmiddelen in afgelopen jaar (%)	Ja	27.4				
Gesloten bedrijfsvoering (%)	Ja	68.0				

*Vanaf het derde kwartaal van 2019 zijn de signaalwaarden veranderd

**Vanaf het derde kwartaal van 2019 telt het gebruik van BVD en/of IBR vaccin niet meer mee in de KalfOK-score

5. Berekeningen op basis van onderstaande gegevens

UBN Rendac klantnummer

Toelichting KalfOK-score

1. KalfOK-score

Voor u ligt het bedrijfsoverzicht van de KalfOK-score dat inzicht geeft in cijfers over de kalveropfok op uw bedrijf. De KalfOK-score is een uniform scoresysteem waarin elk kwartaal op basis van 12 routinematige kengetallen een score tussen 0 en 100 punten wordt berekend (zie Tabel 1). De kengetallen geven inzicht in het geboorte- en opfokproces, de bedrijfsgezondheidsstatus voor BVD, IBR en salmonella en het antibioticagebruik bij uw kalveren.

Voor elk kengetal is een signaalwaarde vastgesteld waaraan een bedrijf minimaal moet voldoen om punten te krijgen (bijvoorbeeld 92% voor het percentage levende geboorten). Daarnaast is voor elk kengetal een streefgebied vastgesteld. Het streefgebied voor bijvoorbeeld het percentage levende geboorten ligt tussen 95% en 100%. Zodra in een kwartaal tenminste 92% van de kalveren leeft bij de geboorte, voldoet het bedrijf aan de gestelde signaalwaarde en ontvangt het bedrijf 10 punten. Indien tenminste 95% van de kalveren leeft bij geboorte ontvangt het bedrijf voor dit kengetal de maximale aantal te behalen 15 punten. De som van de toegekende punten voor de afzonderlijke kengetallen vormt de kwartaalscore. De gemiddelde kwartaalscore van de afgelopen vier kwartalen vormt de rollende jaarscore.

De KalfOK-score van bedrijven die hun jongveeopfok uitbesteden is gebaseerd op de combinatie van gegevens van het melkveebedrijf en die van zijn jongveeopfokker(s).

Indien in een kwartaal in een bepaalde leeftijdscategorie geen kalveren aanwezig zijn, wordt het aantal te behalen punten verdeeld over de overige kengetallen.

Tabel 1. Kengetallen, signaalwaarden, streefgebieden en aantal punten binnen de KalfOK-score.

Kengetal	Signaalwaarde		Streefgebied	
	Punten bij:	Aantal punten	Punten bij:	Maximale aantal punten
Geboorten en opfok (%/kwartaal)*				
• Levende geboorten	≥ 92,0	10	≥ 95,0	15
• Succesvol gestarte stierkalveren t/m 14 dgn	≥ 92,0	10	≥ 97,0	15
• Succesvol gestarte vaarskalveren t/m 14 dgn	≥ 92,0	10	≥ 97,0	15
• Succesvolle kalveren vanaf 15 tot 56 dgn	≥ 92,0	10	≥ 97,0	15
• Succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dgn tot 2 jr	≥ 98,0	10	≥ 98,0	10
Antibioticagebruik bij kalveren (DDDA_F/kwartaal)**				
• Luchtwegproblemen bij kalveren tot 56 dgn	≤ 1,70	5	≤ 1,70	5
• Diarreeproblemen kalveren tot 56 dgn	≤ 3,10	5	≤ 3,10	5
• Overige problemen kalveren tot 56 dgn	≤ 2,90	5	≤ 2,90	5
• Kalveren vanaf 56 dgn tot 1 jaar	≤ 0,10	5	≤ 0,10	5
Bedrijfsgezondheidsstatus				
• Gecertificeerde BVD-status	Vrij	6	Vrij	6
• Gecertificeerde IBR-status	Vrij	2	Vrij	2
• Gecertificeerde Salmonella-status	Niveau 1	2	Niveau 1	2
Totale aantal punten				100

*de opfokkengetallen zijn uitgedrukt in een ratio en weergegeven als percentage

**DDDA_F=dierdagdosering

2. Definities van de kengetallen

2.1 Geboorten en opfok

- **Levende geboorten:** Het aantal geboren kalveren minus het aantal gestorven niet-geormerkte kalveren gedeeld door het aantal geboren kalveren in het betreffende kwartaal.
- **Succesvol gestarte kalveren t/m 14 dagen:** Succesvol gestart is hierbij berekend als de ratio van het aantal geormerkte kalveren (op 14 dgn leeftijd) minus het aantal gestorven geormerkte kalveren (<14 dgn) gedeeld door het aantal geormerkte kalveren in het betreffende kwartaal. Het resultaat wordt weergegeven als percentage en is apart berekend voor zowel vaars- als stierkalveren.
- **Succesvolle kalveren vanaf 15 tot 56 dagen:** Succesvol is hierbij berekend als de ratio van het aantal aanwezige kalveren (tussen 15 en 56 dagen) minus het aantal gestorven kalveren (tussen 15 en 56 dagen) gedeeld door het aantal aanwezige kalveren in de betreffende leeftijdscategorie in het betreffende kwartaal. Bij de berekening van dit kengetal is gecorrigeerd voor het aantal dagen dat kalveren op het bedrijf aanwezig zijn. Zo tellen kalveren alleen mee in de periode dat ze op het bedrijf zijn. Een kalf dat is afgevoerd telt minder zwaar dan een kalf dat de hele periode aanwezig is geweest. De berekening van het kengetal “succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dagen tot 2 jaar” is vergelijkbaar.

2.2 Antibioticagebruik bij kalveren

Het antibioticagebruik* (Bron: MediRund) wordt bepaald per kwartaal en uitgedrukt in dierdagdoseringen (DDDA_F):

- **Antibioticagebruik bij luchtwegproblemen kalveren tot 56 dgn:** Gebruik van doxycycline, florfenicol, oxytetracycline, tilmicosine en/of tulathromycine.
- **Antibioticagebruik bij diarreeproblemen kalveren tot 56 dgn:** Gebruik van amoxicilline/colistine, colistine, paromomycine, trimethoprim/sulfadiazine en/of trimethoprim/sulfadoxine.
- **Antibioticagebruik bij overige problemen kalveren tot 56 dgn:** Gebruik van overige geregistreerde werkzame stoffen in kalveren tot 8 weken.
- **Antibioticagebruik bij kalveren vanaf 56 dgn tot 1 jaar:** Gebruik van antibiotica bij kalveren vanaf 56 dagen tot 1 jaar.

*Indien de DDDA_F laag of 0 is, kan dit naast een laag gebruik ook betekenen dat andere middelen worden ingezet. Geadviseerd wordt om samen met de dierenarts te kijken naar uw specifieke bedrijfssituatie.

3. Onderdelen van het bedrijfs overzicht

3.1 KalfOK-score in de tijd

Dit onderdeel geeft zowel een kwartaalscore als rollende jaarscore weer. Met kleur wordt aangegeven hoe de score op uw bedrijf is ten opzichte van collega-veehouders.

3.2 Sterke punten en aandachtspunten

Dit onderdeel bevat kengetallen die goed gaan of die aandacht behoeven. Zodra een kengetal zich in de afgelopen vier kwartalen in het streefgebied bevindt, wordt het betreffende getal weergegeven onder “sterke punten”. Wanneer een kengetal zich in het afgelopen kwartaal onder het streefgebied bevindt, wordt het betreffende getal weergegeven onder “aandachtspunten”. Als alle kengetallen in het afgelopen kwartaal zich in het streefgebied bevinden, wordt de tekst “Geen opvallende verbeterpunten” weergegeven.

3.3 Gemiddelden per kengetal in de tijd afgezet tegen het deelnemersgemiddelde

De kengetallen in de KalfOK-score zijn berekend op kwartaalniveau en weergegeven met blauwe balken. Het getal in de blauwe balk geeft voor de levende geboorten en succesvol gestarte kalveren t/m 14 dagen respectievelijk het aantal geboorten en aantal geormerkte kalveren in het betreffende kwartaal weer. Voor de kengetallen succesvolle kalveren vanaf 15 tot 56 dagen en succesvolle vaarskalveren vanaf 56 dagen tot 2 jaar is het gemiddelde aantal kalveren dat in het betreffende kwartaal aanwezig was weergegeven.

De rode lijn is de signaalwaarde en attendeert de veehouder erop dat het betreffende onderdeel in de kalveropfok om verbetering vraagt. Het groen gearceerde streefgebied bevat de waarden voor een kengetal die geassocieerd zijn met een goede kalvergezondheid. Indien "NB" wordt weergegeven, betekent dit dat voor het betreffende kwartaal geen informatie over het kengetal beschikbaar was.

3.4 Samenvatting van het afgelopen kwartaal

Voor een aantal kengetallen is de gemiddelde waarde weergegeven. Ook staat vermeld of uw bedrijf vrij is voor BVD of IBR en of uw bedrijf een Salmonella niveau 1 status heeft. Het gebruik van coccidiose- en cryptosporidiosemiddelen in het afgelopen jaar is eveneens in de samenvatting opgenomen.

Of u runderen heeft aangevoerd in het afgelopen kwartaal is zichtbaar in het kengetal gesloten bedrijfsvoering (aanvoer van het jongveeopfokbedrijf en vice versa is buiten beschouwing gelaten).

De kolom 'Deelnemers' geeft voor de verschillende kengetallen aan wat i) het gemiddelde is van de deelnemende bedrijven of ii) welk percentage bedrijven een gecertificeerd vrij/niveau 1 status heeft of een gesloten bedrijfsvoering heeft. Tevens worden in dit overzicht de signaalwaarde en het streefgebied, het aantal te behalen punten en het aantal door uw bedrijf behaalde punten per kengetal vermeld.